

KÖNYVÉSZET.

Új könyvek és füzetek.¹

- Andor József*: Boldog otthon. Regény. Szent István társ. 235 l. 4'60 K.
Andrássy Gyula, gróf: A világháború problémái. »Élet« kiadása 332 l. 5 K.
Ferrero: Róma nagysága és hanyatlása. IV—VI. k. Ford. Lendvai István.
IV. Antonius és Cleopatra. 334 l. V. Augustus köztársasága. 272 l. VI. A római világbirodalom. 296 l. Ára kötetenként 2'60 K.
Gunyor Pál: Tövisék és rózsák. Aforizmák, epigrammák és szatírák könyve. Eggenberger. 220 l. — Versek minden érték és jelentőség nélkül.
Gyulai Ágost: Háborús antológia. »Élet« kiadása 376 l. 5 K.
Haugh Béla: Végre mégis. Regény. Pesti könyvnyomda kiadása. 295 l. 4 K.
Izsóf Alajos: Túl a nagy vizeken. (Utirajzok) »Élet« kiadása. 316 l. 6 K.
Jerusalem Vilmos, dr.: Bevezetés a filozófiába. Ford. Schöpflin Aladár. (Kultúra és tudomány.) Franklin, 255 l. Kötve 2'40 K. — E népszerűen és világosan, de azért tudományos alapossgal megírt kis könyv hat önálló fejezetre oszlik: I. A filozófia jelentősége és állása. II. A propaedeutikus (előkészítő) diszciplínák. III. Ismeretkritika és ismeretelmélet. IV. Metafizika vagy ontológia. V. Az esztétika útjai és céljai. VI. Etika és szociológia.
Jókai, Olsó. Révai, k. 8-r. Számonként 46 f. 231. Egy nagy élet apró emlékei. IV. Alkonyat felé. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta dr. Kéki Lajos. 60 l. — 232. Két menyegző. Csel-csal. 62 l. — 233. Fejedelem és Fra Diavolo. A talmi asszony. 61 l. — 234. Kétszer kettő négy. 67 l. — 235—236. A ki a szivét a homlokán hordja. 134 l. — 237—238. Arany ember. Dráma. 147 l. — 239. Korrajzok. 62 l. — 240. Egy nő naplója és egyéb elbeszélések. 57 l.
Kosztolányi Dezső: Modern költők. Külföldi antológia. »Élet« kiadása. 487 l. 7 K.
Könyvtár, Magyar. Lampel, k. 8-r. Számonként 30 f.
825—826. Heltai Jenő: Végeladás, 61 l. — Két-három lap hosszú, elbeszélés-szerű élczek.
827—828. Paul Bourget: A hazugság. Ford. Benedek Marcell 83 l.
829. Deák Ferencz husvétii cikke és a kiegyezést védő beszéde. Dr. Fayer Gyula bevezetéseivel. 61 l.
830. Selma Lagerlöf: Marianna. Ford. Benedek Marcell. 42 l.
831—832. Karinth Frigyes: Legenda az ezerarczu lélekről és egyéb elbeszélések. 66 l.
851—852. A világháboru naplója. XI. 1916 jan.—febr. 94 l.
853—854. A világháboru naplója. XII. 1916. márcz.—ápr. 89 l.
Könyvtár, Olsó. Franklin, k. 8-r. Számonként 20 f.
551—552. Gulyás Pál: Mátyás király könyvtára, 68 l.
1785. Marczali Henrik: Italicæ res. 45 l.

¹ A Budapesten megjelenteknél a hely, az 1916-ban megjelenteknél az idő, a 8-r.-űeknél az *alak* megjelölése elmaradt.

- 1786—1788. Ferentzi Magda : Macza. 128 l.
 1789—1798. Milton János : Az elveszett paradicsom. Ford. Jánosi Gusztáv. III., jav. kiadás. 447 l.
 1799—1805. Cesare Beccaria : Büntett és büntetés. Ford. és bevezette Tarnai János. II., átdolg. kiadás. 191 l.
 1806—1810. A máltai zsidó. Marlowe Kristóf tragédiája. Ford. Rózsa Dezső. 129 l.
 1811—1813. Sebestyén Károly : Napnyugati séták. 90 l.
 1814—1816. Gróf Andrassy Gyula : A magyarság és némettség érdeksolidaritása. 82 l.
 1821—1824. Aristoteles Poetikája. Ford. Geréb József. Második átdolgozott kiadás. 108 l.
 1832—1834. Sienkiewicz Henrik. Falusi tragédia. (Szérvázlatok.) Lengyel eredetiből ford. Tomcsányi János. 100 l.
Közlemények Szepes vármegye multjából. VII. évf. 1915. Szerk. Dr. Forster Jenő. Lőcse, Szepesmegyei tört. társ. N. 8-r. 160 l. Ára 6 K. — E történelmi tárgyú folyóiratról azért emlékezünk meg e helyen, mert igen szerencsés, követésre méltó eljárást kezd : múlt évfolyamának három füzetét arra használta föl, hogy az eddig megjelent hét évfolyamnak részletes név- és tárgymutatóját, valamint tartalomjegyzékét közölje. Gyakorlati szempontból czélszerűbb lett volna a X. évfolyamig várni az összeállítással, de a folyóirat olvasói így is örömmel vehetik.
Landauer Béla : Glória. »Élet« kiadása. 321 l. 5 K. — Haditudósítások.
Márkus László : Magyar gondok. »Élet« kiadása. 320 l. 5 K. — Társadalmi, politikai és háborús fejtegetések.
Molnár Ferencz : Farsang. Színmű három felvonásban. Franklin, 1917. K. 8-r. 288 l.
Pethő Sándor : A szabadságharcz eszméi. »Élet« kiadása. 224 l. 4 K.
Petrik Géza : Magyar könyvészet, 1901—1910. VII—VIII. füzet (Hreblay Emil — Kemény Ödön). Magy. Könyvkereskedők Egyesülete. 481—640 l. Ára 6 K. Kapható a szerzőnél : II. Donáti-u. 49. — A háború okozta nehézségek ellenére gyors egymásutánban jelennek meg e nagyszabású munka füzetei. A most megjelent kettős füzet ugyanazzal a gonddal és szakértelemmel van összeállítva, mint az előbbieket, s a mit múlt alkalommal dicséretére említettünk (IK. 1916 : 124—125. l.), azt most szintén ismétélhetjük : az önállóan megjelent könyvek jegyzékén kívül adja a folyóiratok részletes tartalomjegyzékét, ezúttal tizenötöt, köztük az IK. tíz évfolyamát hat hasábon. Nem elégszik meg a pusztá cím közlésével, hanem ha szükséges, részletezi a czikk tartalmát. Csak egy példát. Az egyik közleményünk címe : Anyos Pál verseskönyveiből. E mellé odateszi zárójelbe, hogy e cím alatt Anyos-, Barcsay-, Bessenyei-, Báróczi- és Virág-levelek olvashatók. Ez a kimerítő részletezés a majdan elkészülő névmutató segítségével szinte repertorium-értéket is ad a munkának. Épügy közli az összefoglaló művek (Képes Irodalomtörténet, Egyetemes Irodalomtörténet) tartalomjegyzékét, s megtalálhatjuk azt is, a mit az első füzetek ismertetésénél mint meg nem levőt hibáztattunk, a program-értekezések teljes jegyzékét az *Iskolai értesítők* czímszó alatt.
Prohászka Ottokár : Világosság a sötétségben. »Élet« kiadása. 314 l. 5 K.
S. Szabó József : Debreczeni és sárospataki papok a reformáció századában. A reformáció négy százados emlékére. Debreczen, Hegedüs és Sándor könyvkiadóhiv. 52 l. Ára 1 K 20 fill.
 Ez a kegyeletes kis dolgozat a négy százados ünnep alkalmából összeállítja a debreczeni és pataki református papok névsorát 1547—1607, illetőleg 1526—1599-ig, átvizsgálja a reájuk vonatkozólag eddigelé közzétett adatokat és Debreczen város levéltárából, valamint az 1915 óta átkutatható titkos levéltárból is, egész sereg kiegészítő és helyesbítő feljegyzést tár elénk. Mivel a városi jegyzőkönyvek egy része megsemmisült, az adatok az egész korra vonatkozólag nem állanak egyenlő teljességgel a kutató rendelkezésére, de még így is nem egy bennünket, az irodalom történetével foglalkozókat is érdeklő helyreigazításra akadunk. Ilyenek a Debreczen reformátorának mondott *Bálint pap*, az 1547-ben említett *András* presbiter személyiségére vonatkozó, *Radán Balázs* állása, *Miklós*

*papnak a működése és a névnek a XLII. Zsoltár tolmácsolójával való kapcsolata, a Mizserek családjának adatai. Szabó József mindent összegyűjt, a mi papjainak megállapításában segítségére lehet, és így a kegyeletes alkalmiság mellett történeti szempontból is érdekes a tanulmánya; de a *Titelen Sebestyén* nevének megtámadásánál vakon hadakozik: a működési szintér nevét korántsem kell családnévnek, a Tinodi-név elferdítésének venni (16. l.)*

Villányi Andor: Királynőm... meghalok érted! Romantikus színmű három felvonásban. Lampel, 104 l.

Irodalomtörténeti repertorium.

- b. j.* Újabb regényeink. Kath. Szemle 953—963. l.
Babits Mihály. Recitativ. Ism. Lendvay István. Új Nemzedék 26. sz.
Balázs Béla. Trisztán hajóján. Ism. ó. »Modern költő« címmel. Bud. Hirl. 347. sz.
Bellaagh Aladár. Czuczor. Az Ujs. 349. sz.
Binder Jenő. Stendhal-hatás Jókaira. EPhK. 511—514. l.
Binder Jenő. Adalékok Arany »Hamis tanu«-jának tárgytörténetéhez. Ethnogr. 209. l.
Bleyer Jakab. A Stifrid- és Brunczvikról szóló magyar népkönyv mondaí eredete. EPhK. 666. l.
Csathó Kálmán. A varjú a toronyórán. — Ism. Császár Elemér. A Céb 710—712. l. — Sebestyén Károly Bud. Szemle 168. köt. 308. l. — bj. Kath. Szemle 956. l.
Csathó Kálmán. Te csak pipálj, Ladányi. — Ism. Farkas Zoltán. A Cél 777. l. — L. M. Pesti Napló 348. sz.
Csűrös István. Baksay Sándor. Bdp. Ref. főgimn. 1915/16. értes. 3—5. l.
Elek Oszkár. Petőfi Sándor »János vitéz«-e és a népmesék. Ethnogr. 168—190. l.
Bötvös József br. levelei Falk Miksához a 67-iki koronázási hangulatról. Az Est 355. sz. 7. l.
Erdős René. Az új sarj. — Ism. r. r. Bud. Szemle 168. köt. 475—478. l.
Fejér József. A Biblia hatása az Ember Tragédiájára. Kisujszállási ref. főgimn. 1915/16. értes. 7—22. l.
H. Fekete Péter. Arany János bécsi útja. (Nagyszalontai polg. leányisk. 1915/16. értes. 3—8. l.) — Ism. Gálos Rezső. EPhK. 598. l.
Fest Sándor. Pope és a magyar költők. EPhK. 535—546. 623—630. l.
Gárdonyi Géza. Szunyoghy miatyánkja. — Ism. Sebestyén Károly. Bud. Szemle. 168. köt. 305—307. l. — bj. Kath. Szemle 959. l. — Lendvay István. Új Nemzedék 26. sz.
Gulyás J. Erdélyi János két kéziratban lévő drámája. Sárosp. Hirl. 22—25. sz.
Gyomlay László. Tarnopol felé. — Ism. k. l. Bud. Szemle 168. köt. 320 l.
Gyóni Géza. Levelek a Kalváriáról. — Ism. k. l. Bud. Szemle 168. köt. 312—317. l. — Új Nemzedék 31. sz.
Györffy István. Magyar adalékok Arany »Hamis tanu«-jának mondájához. Ethnogr. 210. l.
Harsányi István. Felvinczi György »Igen szép históriá«-ja. Irodalomtört. 353—362. l.
Harsányi István és Gulyás József. A kurucz dalok forrásairól. Ethnogr. 225—229. l.
Herczeg Ferencz. Arany hegedű. — Ism. Bálint Lajos. M. Hirl. 315. sz. — Halasi Andor. P. Napló 341. sz. — Sebestyén Károly. Bud. Hirl. 358. sz. — S... i J. Pest. Journ. 353. sz. — Mohácsi Jenő. P. Lloyd 347. regg. sz.
Horváth Cyrill. Három középkori versezet (Bdp. VIII. ker. főreálisk. 1915/16. értes. 1—14. l.) — Ism. Király György EPhK. 597. l.
H(orváth) Gy(örgy). Szeljegyzetek háborús költészetünkről. (Keszthelyi kath. főgimn. 1915—16. értes. 11—31. l.) — Ism. Zolnai Béla. EPhK. 601. l.

- Jánosi Béla*. Schedius Lajos esztétikai elmélete. 1916. — Ism. Husztiné Révhegyi Rózsi. EPhK. 648. l.
- Kaczér Illés*. Khafrít, az egyiptomi asszony. — Ism. Molnár Jenő. P. Napló 266. sz.
- Kaffka Margit*. Két nyár. — Ism. r. r. Bud. Szemle 168. köt. 478—480 l.
- Karinthy Frigyes*. Ónyájas olvasó! — Ism. S...i J. Pest. Journ. 353. sz.
- Kazinczy Ferencz* levelezéséhez. Közli Kemény Lajos. Akad. Értes. 629—634. l.
- Kis Ödön*. Baksay Sándor emlékezete. Kunszentmiklósi ref. főgimn. 1915/16. értes. 3—5. l.
- Kosztolányi Dezső*. Bűbájások. — Ism. Sebestyén Károly. Bud. Szemle 168. köt. 310—312. l. — á. é. A Cél 713—715. l.
- Kováts Antal*. Petőfi a filozófus. (Nagykanizsai kath. főgimn. 1915—16, értes. 6—21. l.) — Ism. Kristóf György. EPhK. 599. l.
- Kristóf György*. Szabolcska Mihály vallásos költészete. Prot. Szemle 347—362. l.
- Krúdy Gyula*. Aranykézutczai szép napok. — Ism. Farkas Zoltán. A Cél 779. l. — S... J. Pest. Journ. 353. sz.
- Laczkó Géza*. Babits Mihály. Huszad. Száz. 34. köt. 281—286. l.
- Laczkó Géza*. Noémi fia. — Ism. Farkas Zoltán. A Cél 778. l.
- Molnár Jenő*. Az öreg doktor. (Emlékezés Ágai Adolfra.) P. Napló 265. sz.
- Móricz Zsigmond*. A tűznek nem szabad kialudni. — Ism. p. j. Népszava 342. sz.
- Nagy Endre*. Szeplőtelen asszony. — Ism. S...i J. Pest. Journ. 353. sz.
- Nagy Endre*. Sienai szent Katalin vőlegénye. — Ism. S...i J. Pest. Journ. 353. sz.
- Oláh Gábor*. Erdély a magyar irodalomban. Új Nemzedék 39. sz.
- Osváth Gedeon*. Petőfi és az aszódi gimnázium. (Aszódi ág. ev. főgimn. 1915/16. értes. 1—9. l.) — Ism. Tolnai Vilmos. EPhK. 593. l.
- Peisner Ignác*. Pulszky Ferencz és a népmondák. Ethnogr. 240. l.
- Pelle János*. Népek Golgothája. — Ism. Tóth Árpád. Nyugat II. 893. l.
- Perényi József*. Aranka György Erdélyi Magyar Nyelvművelő Társasága. Irodalomtört. 363—376. l.
- Peterdi Andor*. Háborús versek. — Ism. Tóth Árpád. Nyugat II. 891. l.
- Roboz Imre*. Az irodalom boudoirjában. — Ism. Csongor. Új Nemzedék 30. sz.
- Róheim Géza*. A hamis tanu. Ethnogr. 212—221. l.
- Schöpflin Aladár*. Vargha Gyula. Nyugat II. 665—674. l.
- Somlyó Zoltán*. A halál árnyékában. — Ism. Tóth Árpád. Nyugat II. 892. l.
- Szilágyi Géza*. Fantasztikus szerelmek. — Ism. S...i J. Pest. Journ. 353. sz. — Kosztolányi Dezső. Nyugat II. 890. l.
- Szini Gyula*. A tűzfészek. — Ism. Sebestyén Károly. Bud. Szemle 168. köt. 309. l.
- Szinnyei Ferencz*. A Karthausi forrásai. (Kivonat.) Akad. Értes. 612—620. l.
- Szomaházy István*. Emlékiratok a szerelemről. — Ism. S...i J. Pest. Journ. 353. sz.
- Szücsi József*. Vértessy Jenő. EPhK. 604. l.
- Tersánszky Józsi Jenő*. Vizontlátásra, drága! — Ism. Ignotus. Nyugat II. 716. l.
- Tolnai Vilmos*. Zrinyi 1852-i és 1853-i kiadásáról. Irodalomtört. 377. l.
- Veres Samu*. Tömpe-kultusz Gömörben. Gömöri Ujs. 53. sz.
- Vezér Mór*. Háborús költészetünkről. (Pécsi főreálisk. 1915/16. értes. 3—36. l.) — Ism. Zolnai Béla. EPhK. 599. l.
- Zilahy Lajos* versei. — Ism. k. l. Bud. Szemle 168. köt. 317—320. l.
- Zsigmond Ferenc*. Kemény Zsigmond: Jókai Manlius Sinister cz. drámájáról. Irodalomtört. 379—381. l.

Összeállította: HELLEBRANT ÁRPÁD.